

Rehab nytt

Nr. 2 2011
24 årgang

Slår seg opp og sammen

Leder

Tor-Erik Olimb, daglig leder
Kristian Olimb AS.

Nye tider- nye løsninger

Som entreprenør er det alltid utfordringer av forskjellig type som skal løses. Når løsningen er en realitet og jobben er utført glemmer vi heldigvis de frustrasjoner som tok tid og krefter i prosessen. Vi har en egen evne til hele tiden å se framover. Det er viktig å legge ting bak seg, og det er viktig å være åpen for nye måter å løse utfordringer på.

I høst skal vi gjennomføre en del beslutninger som er tatt i vårt eget firma. Nå skal vi samles under ett tak i Råde. Det betyr at vi må utvide kontorkapasiteten og føre opp et nytt lagerbygg. Bolighuset inne på hovedkvarteret må dermed saneres. Det blir en spesiell opplevelse, siden dette er barndomshjemmet vårt.

I tillegg til det rent bygningsmessige skal også selve firmaet omstruktureres. Oliner System AS og Kristian Olimb AS skal fusjoneres. Et tett samarbeid skal bli enda tettere. Vi mener dette vil være en fordel for begge selskapene, både når det gjelder ledelse og utførersiden. Når sammenslutningen er et faktum vil vi være et firma med drøyt 100 medarbeidere.

I alle våre avdelinger merker vi nå en økt etterspørsel av produkter og tjenester. Norge er i en særstilling sammenlignet med situasjonen i en rekke andre Europeiske land. Vi er i front på utførersiden i Norge. Vi gir våre kunder det de forventer, og vi ser også at den faglige kompetansen på bestillersiden er blitt hevet. Det betyr økt kvalitet på sluttproduktet. For vår del ser jeg lyst på høstsemesteret, og ønsker alle lykke til med de beslutninger som skal tas.

Rehab^{nytt}

Utgis av Olimb i samarbeid med Rørfornyning Norge.

Ansv. redaktør:
Tor-Erik Olimb,
tlf. 69 28 17 00,
www.olimb-as.no
Redaktør:
Odd Borgestrånd,
Borg Medier AS,
Gullfunnet 13, 1570 Dilling,
tlf. 90 62 00 28,
e-post: odd@borgestrånd.no

Oppslag: 8.400
Tre utgaver pr år.
Grafisk produksjon:
RM grafika, tlf. 69 700 560
Trykk: 07 Gruppen AS

Oppdaterte nettsider skaper kontakt

Både Kristian Olimb AS og Rørfornyning Norge har registrert stor økning i trafikken på sine nettsider etter at sidene ble fornyet både når det gjelder innhold og design for to år siden.

-Vi tror våre informative sider er med å øke kompetansen og interessen for VA-sektoren generelt og gravefrie metoder og innvendig rørfornyning spesielt, sier markedssjef hos Olimb, Peer Christian Nordby.

-Tidligere hadde vi liten kontroll over hvor mange som besøkte våre nettsider, og sidene fungerte mest som et visittkort, innrømmer Nordby overfor Rehab Nytt.

Nå bruker vi nettet betydelig mer aktivt, både internt og eksternt. På våre eksterne nettsider har vi inngått en såkalt redaktørvtale med Borg Medier AS, som også tar hånd om utgivelsen av Rehab Nytt. Redaktørvtalen betyr at våre nettsider blir jevnlig oppdatert med aktuelle saker, samtidig som vi er mer bevisst på bruk av flere plattformer for intern og eksternt informasjon, medie- og kundekontakt, forklarer Nordby.

Fra juli 2010 til juli 2011 er det registrert drøyt 14.000 besøk på Olimbs nettside. (www.olimb-as.no)

Brukere fra hele 64 land er registrert, og totalt antall unike brukere ligger tett opp mot 10.000.

Stadig flere også har oppdaget Rørfornyning Norges nettside. (www.rorfornyning.no) Denne siden har hatt drøyt 9.000 besøk det siste året.

Totalt antall unike brukere er 5.600 og de kommer fra 46 land. Norske nettbrukere dominerer. Rørfornyning Norge har en økning på 50 prosent det siste år, og 60 prosent økning i nye besøkende.

-Kombinasjonen av oppdaterte nettsider, aktiv markedsføring gjennom ulike kanaler og messer, er utvilsomt nødvendig, mener Nordby.

Den store gevinsten mener han ligger i at kundene får svar på sine spørsmål ved den informasjonen som ligger på nettet. Den store satsingen på profesjonelle informasjonsfilmer om ulike metoder innen Olimb- og Rørfornyning Norges satsingsområder, mener Nordby også er med å øke kunnskapsnivået hos kundene og den vanlige forbruker.

Ønsker formell NoDig-utdanning

Nå er tiden inne for å bygge opp et internasjonalt studium innen NoDig. Det mener daglig leder i Oliner System AS og Rørfornyning Norge, Carl Christian Sibbern. Godt utdannede ingeniører med spesialkompetanse er viktige premissleverandører for utviklingen av NoDig i Skandinavia, mener han.

Ingen høyskoler eller universiteter i Skandinavia gir tilbud om spesialstudier innen NoDig i dag. Tre universiteter i USA er kommet i gang med NoDig som egne studieretninger, og lederen for International Society for Trenchless Technology, Sam Ariaratnam, er professor ved State University of Arizona, der han underviser VA- i faget, med hovedvekt på NoDig.

Under SSTT-samlingen utenfor København i juni tok Carl Christian Sibbern kontakt med Sam Ariaratnam for å etablere et mulig samarbeid mellom universitetet i Arizona og skandinaviske studiesteder. Dette fikk han meget positiv tilbakemelding på av ISTT-lederen.

Spesialkompetanse

Sibbern har tidligere vært i kontakt med sivilingeniør-studenter ved Chalmers Universitet i Gøteborg, som har gitt uttrykk for et ønske om spesialkompetanse innen NoDig. Nå vil henvendelsen også gå til andre universiteter og høyskoler i de skandinaviske landene.

–Siden universitetet i Arizona allerede har studier innenfor emnet, finner jeg det mest interessant å se om det kan være muligheter for et gjensidig ”transatlantisk samarbeid” mellom akademiske miljøer i Danmark, Sverige, Norge og Arizona, sier Sibbern til Rehab Nytt. Utvekslingsprogrammer mellom ulike land har i mange år vist seg å være populært, og vi trenger det også innen vår bransje, mener han.

Innholdet i studiet

i Arizona inneholder teoretiske prosjekter, utregninger, geologi, økonomi, miljøgevinst, helse- miljø og sikkerhet,

Carl Christian Sibbern (t.h) ser behovet for formell spisskompetanse innen NoDig i Skandinavia, og ønsker nå et samarbeid med lederen for International Society for Trenchless Technology, Sam Ariaratnam, som også er professor ved State University of Arizona, der han underviser VA- i faget, med hovedvekt på NoDig.

materialvalg, og administrativ ledelse. Professor Sam Ariaratnam mener det er viktig også for Skandinavia å utdanne sivilingeniører med denne spesialkompetansen. På sikt håper han å kunne tilby studenter en mastergrad innen NoDig -Vi har et enormt marked. NoDig utgjør bare fem prosent av ledningsfornyelsen i verden. Resten foregår gjennom tradisjonell graving. Vi må få VA-miljøet til å fatte interesse for gravefrie metoder og få øynene opp for de enorme miljøbesparelsene som kan oppnås, sier professor Sam Ariaratnam til Rehab Nytt. -Vi må rett og slett starte en grasrotbevegelse innen ingeniørstudiene for mer miljøvennlige metoder, slår han fast. I USA er det i dag tre fakulteter som gir innføring i NoDig, men foreløpig er det heller ikke i USA mulig å ta spesialutdanning spesifikt innen gravefrie metoder. Kina er faktisk kommet lenger

på dette området, og vil om kort tid gi sivilingeniør-studenter tilbud om mastergrad innen NoDig.

Ligger langt etter

Professor Sam Ariaratnam mener VA-sektoren ligger langt etter det medisinske miljøet. Leger har i lang tid operert med en kikkhullmetode der pasienten er oppe og går dagen etter en omfattende operasjon. Slik bør det bli også innen VA. Vi må ikke lage dype sår som tar måneder og år å reparere når vi har langt mer effektive og miljøvennlige metoder som ligger og venter på å bli tatt i bruk, sier han energisk.

Han mener Skandinavia er den mest miljøbevisste regionen i hele verden, og derfor bør studenter i disse landene få et tilbud om spesialstudier innen NoDig. I norsk sammenheng vil utfordringen i første omgang gå til NTNU i Trondheim.

Fusjon og utvidelser

Kristian Olimb AS skal spisse sin profil og sørge for at firmaet er best mulig rustet for solide resultater de neste årene. Ett av resultatene blir at Oliner System AS skal inngå som en del av rørfornyingsvirksomheten hos Olimb.

Dermed samles både utvendig og innvendig rørfornyning under en felles ledelse. Olimb tar også opp konkurransen i utblokkingsmarkedet. Det bekrefter daglig leder Tor-Erik Olimb. –Det aller viktigste er vi skal bli mye tydeligere på hvordan vi håndterer kundene. Vi kan vårt fag, men vi skal gjennom fusjonen profesjonalisere vårt markedsarbeid ytterligere. Vi er gode inn mot ulike kundegrupper, men vi har en rekke ulike bestillere, spesielt i privat sektor, og her skal vi nå bli enda bedre, sier Tor-Erik og Øystein Olimb, som sammen leder familiebedriften.

Flere selskaper med samme eier

Olimb Offshore, Olimb Rørfornyning og Oliner System skal nå bli selvstendige aksjeselskaper under et nytt selskap som får navnet Olimb-gruppen. Carl Christian Sibbern blir leder av den nye Olimb-gruppen. Eiendom- og anleggsvirksomheten legges utenfor Olimb-gruppen. Tor-Erik Olimb blir fortsatt sjef for hele konsernet. Oliner System-navnet forsvinner dermed fra det norske markedet, men vil bli beholdt i utenlandske markeder, der selskapet allerede er etablert.

Sterk vekst innvendig

Det er fire år siden brødrene Tor-Erik og Øystein Olimb sammen med sin far Kristian, Carl Christian Sibbern, Kjell Aldar og et par andre aktører etablerte Oliner System AS, et selskap som primært skulle satse på innvendig rørfornyning. Selskapet har opplevd en sterk vekst og har i dag 30 ansatte. Selskapet omsatte i fjor for 37 millioner kroner. Målet for inneværende år er å runde 45 millioner kroner i det norske markedet, og mellom 10 og 15 millioner i det svenske markedet.

1

1. Olimb Offshore AS blir ett av firmaene i Olimb-gruppen.

2. Dagens hovedkontor i Råde trenger en utvidelse og fonyelse. Nå venter Olimb på grønt lys fra kommunen.

3. To daglige ledere som er enig om et enda tettere samarbeid i framtida, Carl Christian Sibbern (bak) og Tor-Erik Olimb.

2

3

hos Olimb

–Oliner System AS og Kristian Olimb AS har satt sammen et spekter av produkter som passer sammen for å fornye et innvendig røranlegg. Produktene som benyttes er de beste som er testet, og ingen annen aktør i markedet for rørfornyning inne i bygninger har de samme SINTEF-godkjenninger som produktene fra Oliner System AS. Oliner System AS var først ute med Teknisk Godkjenning for innvendig rørfornyning, og har sikret seg en god markedsandel, forklarer daglig leder og deleier i Oliner System AS, Carl Christian Sibbern, til Rehab Nytt.

-Ledelsen i Oliner System AS har vist en enorm stå på vilje. De vært meget dyktig på markedssiden, og sammen med utviklingsavdelingen hos Olimb har de hele tiden ligget i front med metoder og

produkter for rørfornyning. Det har igjen gitt hele Rørfornyning Norge-samarbeidet et stort løft, mener Tor-Erik og Øystein Olimb.

Tor-Erik Olimb mener firmaene har så tette bånd og så mange felles stabsfunksjoner og utviklingsprosjekter at det forenkler og effektiviserer driften å fusjonere selskapene. Familien Olimb eier i dag 55 prosent av Oliner System AS.

Inn på utblokking

Det nye området Olimb nå skal satse på er utblokking.

–Vi er i dag en stor aktør innen VA-sektoren i Norge, og utblokking av eksisterende rør er en naturlig utvidelse av vårt rørfonyingskonsept. Vi kan gjerne innrømme at det kan være spennende å ta opp konkurransen med

etablerte aktører, sier Tor-Erik Olimb. Utblokking blir dermed en del av rørfornyingsavdelingen hos Olimb, og han mener Olimb er et så godt merke-navn at firmaet vil trekke til seg gode ressurser og markeder også innen dette området.

Nytt hovedkontor

Olimb arbeider også med utbygging av sitt hovedkontor i Råde. Firmaet eier et større område i Råde, med svært kort avstand ut til E-6. Her er det i dag kontor og verksted, mens lageret er plassert i Karlshus, som er tettstedet i kommunen. Det er behov for å samle lager, support og administrasjon og slik sett et håp om at kommunen ser nytten av en fortsatt lokal tilstedeværelse for en sterk konkurransedyktig aktør i det nasjonale markedet.

Samarbeidet må "smøres" enda mer

Den uformelle dialogen og kompetanseoverføringen mellom ulike aktører i VA-bransjen må bli enda bedre. Vi trenger rett og slett å "smøre samarbeidet". Det mener avdelingsdirektør Sigurd Grande i Vann og avløpsetaten i Oslo kommune.

Under et VA-seminar på danskebåten, på vei til årets SSTT treff i København var en rekke høyt kompetente aktører samlet nettopp for å "smøre samarbeidet" for økt effektivitet og fjerning av flaskehalsene i ledningsfornyelsen. –Vi er avhengig av å få opp produksjonen, og vi må bli kvitt flaskehalsene, mente Sigurd Grande.

Seminaret avslørte store forskjeller i hvordan kommunene tenker og gjennomfører sin ledningsfornyelse. Eksempelvis har Oslo og Bergen kommuner svært ulike metoder for hvordan de innhenter tilbud til sine ledningsfornyelse. Bergen kommune kjører fast på rammeavtaler, mens Oslo kommune arbeider etter vanlig anbudsrunder. Det ble derfor hevdet at Bergen kommune får flere meter pr krone. Entreprenører som skal tilby sine tjenester for Oslo kommune bruker svært store ressurser på anbudsrunder, og dette ønsker Oslo å kompensere ved å gi større oppdragsvolum.

Rammeavtaler i Bergen

Trym Trovik i VA-etaten i Bergen kommune har hovedansvar for rammeavtale med entreprenører. Bergen har en målsetting om ledningsfornyelse på 9 kilometer med vannledning i 2011, men vil ikke klare å nå dette målet. På avløpssiden vil målet på 14 kilometer bli nådd, men behovet er større. Dermed er det økonomien som er flaskehalsen.

–Vi har et ledningsnett som skriker etter ledningsfornyelse. Det er planlagt å bruke opp mot 110 millioner kroner årlig på fornyelse av vann- og avløpssektoren, og jo mer som kan fornyes med NoDig metoden jo bedre, mente Trovik.

Oslo kommune

Lars Wermskog arbeider til daglig med prosjektgjennomføring i Vann og avløpsetaten i Oslo kommune. Oslo VAV har et budsjett på 500 millioner pr år, og dette volumet skal Oslo gjennomføre de neste 10-15 årene. Utfordringen i Oslo er mangel på kvalifisert personell. Derfor har Oslo VAV nå startet en VA-skole i egen regi. Her får de ansatte mulighet til å øke kompetanse blant annet innen prosjektering og byggeledelse.

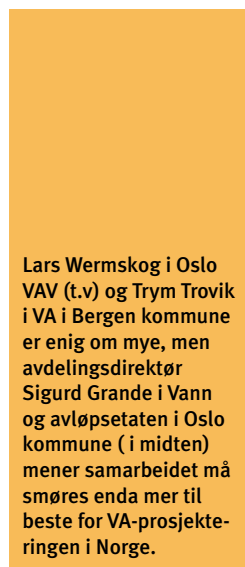
–Vi er en stor ledningseier som skal forvalte store verdier, og det ønsker vi å ta på alvor, sa Wermskog, som kunne love entreprenørene store anbud "til evig tid".

Rådgiverne

Espen Killingmo, rådgiver i Sweco, ga uttrykk for at det er store forskjeller i kompetanse mellom kommuner. –Det er krevende for oss som rådgivere, hevdet Killingmo. –Noen ganger kan vi virkelig være rådgivere, mens vi andre ganger er mer løpegutter for byggherren.

Det er viktig at alle aktører bidrar med kreativ tankegang, og da er det viktig at rådgiverne kommer tidlig inn i planleggingen. Vi må se på de muligheter vi har ved inngangen til et prosjekt, understreket han, og mente en rådgiver også kan bidra til at en byggherre kan bli god. Det handler om kompetanseoverføring, men en flaskehals er at det er for få rådgivere som jobber med ledningsrenovering.

Det kan være en løsning å øke kontraktsvolumet der det er store pakker men med en klar tidsavgrensing. Oslo VAV har klart å få de pengene som er nødvendig for å gjennomføre fornyingsbehovet. Med større pakker blir det bedre ressursutnyttelse, større kontraktssummer og trolig mer interessant for entreprenørene. Dette krever økt produktivitet på anleggene ved samme tid. Det krever at entreprenørene har flere lag ute som kan jobbe parallelt.

Lars Wermskog i Oslo VAV (t.v) og Trym Trovik i VA i Bergen kommune er enig om mye, men avdelingsdirektør Sigurd Grande i Vann og avløpsetaten i Oslo kommune (i midten) mener samarbeidet må smøres enda mer til beste for VA-prosjekteringen i Norge.

En SSTT konferanse skal være en møteplass også for VA-produsenter. Denne gang var det sterkt fokus på gravefrie metoder for lokal avledning av regnvann, der danskene har kommet lengst i dette arbeidet.

Lite visjonært på SSTT-konferanse

Svakere deltakelse enn vanlig og et program uten faglige nyheter. Det er grunn til å stille spørsmålet om de årlige SSTT treffene rundt om i Skandinavia er blitt et møtested for ”de frelste” NoDig entusiaster, der festmiddagen framstår som høydepunktet i et sosialt nettverk.

Den mest visjonære under SSTT års-møtet i Taastrup utenfor København var faktisk den danske miljøvernminister Karen Ellermann, som i sin åpningstale til konferansen understreket viktigheten av å ta i bruk nye teknologier og sette sterkt fokus på klimatilpasninger. Hun mente samfunnet har stort behov for dyktige aktører som er pådrivere innen rørfornyning.

–Forfallet må stanses, og alle de skandinaviske landene har enorme utfordringer på dette feltet, mente hun.

En SSTT konferanse

skal være en møteplass også for erfarings-utveksling. Denne gang var det sterkt fokus på gravefrie metoder for lokal avledning av regnvann, der danskene har kommet lengst i dette arbeidet.

Vi skal ikke undervurdere den uformelle kontakten som finner sted utenfor konferanserommene. Mye av den konstruktive erfaringsutvekslingen skjer ute på utstillingsområdet, i spisesalen og i pausene mellom seminarene. SSTT er en arena der de virkelige NoDig entusiastene gjør hva de kan for å oppdatere seg om hva som skjer i de ulike land. Noen var nok forundret over at danske entreprenører arrangerte sine Rørcenterdager parallelt med SSTT-dagene. Dermed var det totalt 400 VA-folk fra hele Skandinavia samlet til

parallele konferanser og utstillinger i de flotte omgivelsene til Teknologisk Institutt.

Innovasjon

Det var store forventninger blant konferansedeltakerne til temaet ”innovasjon i den skandinaviske drikkevanns- og avløpssektoren.”. Sverige og Danmark satser langt sterkere på innovative tiltak enn Norge, dersom foredraget av Trond Andersen fra Norsk Vann gjenspeiler den innovative innsatsen i Norge. Her var det mest fokus på søknader om forskningsmidler, og opplysning om at Vannforsk ble etablert i oktober i fjor, og at lite har skjedd i sammenslutningen siden etableringen. Men trolig vil Vannforsk etablere seg som egen organisasjon i 2012. I tillegg fikk vi vite at Norsk Vann nå jobber for å styrke kommunenes mulighet til å ivareta klimatilpasningshensyn i plan og byggesaker. Det er nå også klart at Matilsynet i Norge planlegger tilsynsaksjon av ledningsnett i 2012.

Grøftkamerater

Det er mange aktører som har VA på dagsorden, men ”grøftkameratene” sliter med å heve blikket og komme opp med innovative løsninger. Det handler mest om samordning, økonomi og sikkerhet. Egne strategigrupper er nedsatt for utredning av samordningsansvar og

samordningsplikt og utvikling av ledningsdata. Det mest innovative er utarbeidelsen av en egen lærebok for VA, som vil handle om vann- og avløpsteknikk.

Synlig miljøprofil

Gjenvälgt leder av SSTT, Gerda Hald, understreker at SSTT skal innarbeide en mer synlig og attraktiv miljøprofil. En tverrnasjonal arbeidgruppe er nedsatt for å styrke miljøprofilen. Foreningen vil også gi stipendier til teknologiutvikling. SSTT kjemper for å nå fram i det offentlige rom, og økt synlighet er et sterkt ønske og et mål. Internt skal det satses enda mer på medlemsblad og nettsider. Så langt har satsingen på nettsidene vært under enhver kritikk, og styreleder Gerda Hald lover fullt fokus på dette fram til neste årsmøte, 16-17.april i Stockholm i 2012.

Det er et stort behov for kompetanse og rekruttering i bransjen. En egen NoDig Håndbok har vært ute i markedet noen år, men det er behov for revisjon og oppgradering, og boka vil bli utformet som en guide. SSTT vil ha et spesielt fokus på å få unge medarbeidere inn i organisasjonen, og det er et medlemsansvar, mener lederen Gerda Hald.

Livet gikk som normalt i Guldborgsund på Lolland i Danmark.

Mer gravefri rørfornying i åpent landskap

NoDig metoden har store fordeler også i åpent landskap. Det viser erfaringer fra flere skandinaviske entreprenører.

Under SSTT konferansen i Taastrup utenfor København var 160 fagfolk samlet for å dele erfaringer og visjoner innen NoDig metoder, og felles for de fleste deltakerne på konferansen er ønsket om å øke andelen av gravefrie metoder.

NoDig er i mange år benyttet i byer og tettsteder der graving er dårlig egnet med store gravemaskiner og lastebiler som må sørge for masseforflytninger. Bo Bonnerup fra det hollandske firmaet Grontmij viste til erfaringer fra kommunen Guldborgsund på Lolland i Danmark.

Her var vannkvaliteten dårlig på grunn av kloakklekkasje. Totalt 481 eien-

dommer ble involvert i rehabiliteringen, og mange så for seg at hele kommunen ville bli en stor gravhaug. Med NoDig metoden kunne dette unngås, og også til en langt lavere pris enn tradisjonell graving. Kostnaden pr eiendom kom på om lag 60.000,- kroner. Det ble da gjennomført en total avskjæring til det lokale Tårp Bro Renseanlegg for å unngå at regnvann skulle komme inn i renseanlegget sammen med avløpsvannet.

Informasjon og samarbeid

Arbeidene ble startet opp med grunneiermøter i juni 2010, og allerede i november var arbeidene gjennomført. Totalt omfattet rørfornyingen en strekning på 90 kilometer, inkludert seks pumpestasjoner.

Behovet for informasjon til kommunens innbyggere viste seg å være mye større enn først forventet. Det ble derfor arrangert en "slammesse" der alle kunne delta.

–Informasjonsbehovet må aldri under-

vurderes, understreket Bo Bonnerup. Firmaet tok i bruk moderne data-teknologi med opprettelse av alle dokumenter, fotos, fullmakter og avtaler i Sharepoint. I tillegg ble det gjennomført over 500 personlige møter med berørte grunneiere. Et lite mindretall på 20 grunneiere nektet å delta i prosjektet, og disse fikk et år på seg til å inngå en frivillig avtale.

Bo Bonnerop understreket også viktigheten av at entreprenøren kommer tidlig inn i planfasen slik at arbeidene kan skje i riktig rekkefølge.

Flere fordeler

Per Helming Johansson i Munck Forsyningsledninger var prosjektleder for styrt boring i Guldborgsund, og mener den gravefrie metoden har store fordeler både når det gjelder trasévalg og trasédybde. At man sparer store masseforflytninger er også et stort pluss. Livet på landsbygda kan nærmest gå som normalt.

Bygger allianser i Sverige

Oliner System AB har etablert seg i småbyen Hallstahammar i Västmanland, en by med drøye 10.000 innbyggere. Dette er en strategisk plassering i forhold til markedene både øst og vest i midtre og sørlige Sverige.

Håkan Lindberg er daglig leder i Oliner System AB. Strategien er at firmaet først skal etablere seg lokalt i byer som Eskilstuna, Västerås og Stockholm. I disse viktige byene er firmaet allerede kommet godt i gang, og deltar nå i konkurransen om en rekke spennende oppdrag.

– Innen fem år skal vi være blant de sterkeste aktørene i Sverige, sier Håkan Lindberg til Rehab Nytt.

–Utfordringen er å skaffe oss de beste medarbeiderne. Medarbeiderne er vår viktigste investering. Totalt er vi nå 10 medarbeidere, og flere av nøkkelpersonene har fått god opplæring i moderfirmaet i Norge, forteller Lindberg.

Konkurransesituasjonen

er tøff også i Sverige. Derfor er Oliner System AB opptatt av å gi potensielle kunder og markedet generelt best mulig informasjon om de metoder selskapet benytter seg av. At metoden har norsk Teknisk Godkjenning fra SINTEF i Norge er selvsagt ingen ulempe.

Bestillerhåndboka, som er blitt svært ettertraktet i Norge, kommer nå i svensk utgave, og Lindberg ønsker å vokse raskt, trygt og godt.

–Vi håper å komme opp i en omsetning

på 40 millioner kroner i løpet av de fem neste årene, sier han og mener dette er mulig fordi markedet er mer klart i Sverige enn da Oliner System AS startet opp i Norge.

–Vi er flere aktører som har et sterkt fokus på innvendig rørfornyning, og dermed blir markedet også godt informert om muligheten for denne typen rørfornyning. Det er noe alle seriøse aktører tjener på, mener Håkan Lindberg.

Oliner System AB er godt i gang med å utvikle en egen nettverksmodell. Foreløpig er to eksterne partnerselskaper inne. Dette skal suksessivt utvikles videre over hele Sverige, og etter hvert også i Finland. –Flere partnere søker om å bli samarbeidspartnere, og vi vil da velge ut de beste til å bli med oss i Oliner System Partners, understreker Lindberg.

Håkan Lindberg

er håndplukket til lederstillingen i Oliner System AB. Han har sin bakgrunn og utdanning innen jordbruk og skogbruk, men har drevet sitt eget maskinutleiefirma de siste 25 årene, et selskap som omsatte for drøye 20 millioner kroner i fjor. Nå har han meget dyktige ledere av dette selskapet, og ønsket en ny utfordring.

–Jeg kjenner ledelsen i Oliner System AS i Norge, og selv om jeg var skeptisk til å gå i gang med å utvikle et nytt firma i det svenske markedet, bestemte jeg meg for at det var nettopp en slik utfordring jeg nå burde ta i en alder av 50 år.

–Jeg er sulten og jeg har så mange bokstaver at jeg bare må jobbe, sier Lindberg med et smil.

– Lindberg er en kjemperessurs sammen med styreleder Leif Malmberg, og jeg er overbevist om at de vil lykkes med sin markedsstrategi, sier daglig leder i Oliner System AS i Norge, Carl Christian Sibbern.

–Vi har vært i kontakt med en rekke store, seriøse selskaper i forbindelse med den svenske etableringen. Da jeg møtte Lindberg og Malmberg visste jeg at de rette personene var funnet, sier Sibbern. Her handler det mye om kjemi mellom mennesker, og nå ønsker jeg å få del i Lindbergs kunnskap om verdien i at vi framstår som miljømessig og økonomisk ryddig og skikkelig. Den svenske bedriftsmodellen har et sterkt fokus på dette, ned til minste detalj, og der har vi mye å lære, mener Sibbern.

Daglig leder i Oliner System AB, Håkan Lindberg (i midten), mener det svenske markedet er klar for Oliner System ABs metode for rørfornyning, og forventer gode allianser og rask vekst i markedet. Her sammen med Carl Christian Sibbern (t.v) og Tor-Erik Olimb.

Styreleder i Einmoen borettslag, Viggo Navjord, sier til BBL-magasinet at de er godt fornøyd med det arbeidet som er gjort, og prisen ble også langt lavere enn borettslaget hadde budsjettet med for nye rør.

Nye rør langt under opprinnelig budsjett

Einmoen borettslag med sine 72 leiligheter har gjennomført rørfornyning av avløpsrør. Borettslaget består av 6 blokker, holder til i Nedre Rønvik i Bodø og er bygd i 1967.

Rørføringsprosjektet blir omtalt av Bodø Boligbyggelags Magasin, BBL. Utfører Høytrykksteknikk AS i Bodø, som er en del av Rørfornyning Norge, får meget god omtale i magasinet.

BBL skriver: Metoden som har vært benyttet er innblåsing av nye rør i de gamle rørene. De gamle rørene freses opp og rengjøres og danner «forskalning» for det nye røret som i utgangspunktet er en strømpe innsatt med epoksy som vrenses inn i det gamle røret. Etter en kort herdeperiode hvor det blåses inn damp er røret klart til bruk.

Fordelen med denne framgangsmåten er at beboerne blir svært lite berørt av arbeidene. Alternativet hadde vært å ta ned de gamle rørene og erstatte de med nye. Man ville da ha hatt en mye lengre periode hvor avløpene ikke kunne brukes og det ville ikke vært mulig å bebo

leilighetene mens arbeidet pågikk. Gamle rør er også innebygd i vegger, dekker og sjakter, slik at det også hadde vært nødvendig med bygningsmessige arbeider i et stort omfang. Underveis i arbeidet fikk vi mange eksempler på at arbeidet var høyst påkrevd. Det ble konstatert rørbrudd under kjellergolv, lekkasjer, – og rør som sprakk da de ble spylt og rengjort.

Styreleder i Einmoen borettslag, Viggo Navjord, sier til BBL-magasinet at de er godt fornøyd med det arbeidet som er gjort.

–Arbeidet gikk greit og det har vært lite henvendelser fra beboerne underveis. Det var på høy tid at vi fikk gjort dette arbeidet når vi så standarden på de gamle rørene. Arbeidet ble utført av Høytrykksteknikk AS i Bodø som er en del av Rørfornyning Norge.

Flere prosjekter

Daglig leder i Høytrykksteknikk, Geir Munkeby, opplyser til Rehab Nytt at selskapet nå går i gang med et nytt prosjekt i Middagshaugen borettslag i Bodø. Her skal 24 boliger rørførnes. De omfattende arbeidene ved borettslaget Stjernebygg med 192 boliger i Mo i Rana går også etter planen.

–De siste foringene er lagt og vi holder framdriftsplanen i et godt samarbeid mellom borettslag, vår nye avdeling i Mo i Rana og Oliner System AS, sier Munkeby.

Nå håper han andre kommuner, borettslag og private foretak i Nordland og på Helgelandskysten fatter interesse for denne rørføringsmetoden, slik at Høytrykksteknikk kan utvikle seg videre ved begge sine avdelinger.

Vant IPAD i Kongeparken

Kristian Olimb AS gjorde et vellykket framstøt mot et par tusen ungdommer som første uka i august var samlet til Ung Landsmøte i Kongeparken i Ålgård.

Driftssjef Øystein Olimb var selv tilstede under store deler av arrangementet, og sørget for at flest mulig ungdommer ble kjent med NoDig metodene. Ved inngangen til Kongeparken fikk deltakerne anledning til å tatovere seg med teksten "Piping for Eternity", og samtlige som benyttet tatoveringa fikk også tildelt et spørreskjema med en rekke spørsmål relatert til Kristian Olimb AS som firma og de metodene som firmaet benytter. Deltakerne måtte selv finne svarene ved å lese på nettsidene til Olimb.

Dyktige og heldige vinnere ble Mina Pettersen fra Spydeberg og Bror Solholm fra Vigra, som altså kunne reise hjem med hver sin nye IPAD 2 under armen.

Morgendagens forbrukere

-Vi møter morgendagens kunder og forbrukere på UL i Kongeparken, og derfor ønsket vi å bruke arrangementet til å sette fokus også på det vi er opptatt av. Vi vil skape engasjement rundt vårt fag, og VA-situasjonen i Norge generelt. Ungdom tenker kanskje ikke så mye på at vann- og avløpsrørene er i forfall, og at det er de som skal bære kostnadene med fornying av ledningsnettet i neste generasjon, sier Øystein Olimb..

Kristian Olimb AS ønsker å bidra i ulike sammenhenger, og har lang tradisjon med å støtte kulturarrangementer, idrett

Mina Pettersen fra Spydeberg og Bror Solholm fra Vigra, kunne reise hjem med hver sin nye IPAD 2 under armen.

og kristne arrangementer, der de møter mange potensielle kunder. Firmaet var også en av hovedsponsorene til årets Bedehussang i grenseland i Aremark første uka i juli, et arrangement som trakk 13.000 møtedeltakere.

Kringstadbukta i Molde er en av byens to populære utfartssteder og badestrender. Nå er stranda friskmeldt.

Badestrand friskmeldt i Molde

Det er ikke lenger noen grunn til å bekymre seg over forurenset vann ved den populære badestranda Kringstadbukta i Molde. Driftsavdelinga i Molde Vann og Avløp har nå fullført ledningsfornyelse i området, og er svært godt fornøyd også med samarbeidet med Kristian Olimb AS.

Kjell Inge Reiten, leder for drift i Molde Vann og Avløp, sier til Rehab Nytt at kommunen har slitt med en del feilkoblinger og lekkasjer i det aktuelle området. Her er det to spillvannsledninger som krysser både den lokale elva og riksveien. Driftsavdelinga sørget for rørinspeksjon og fant både sprekkdannelser

og lekkasjer i skjøter i betongledningen. -Vi undersøkte ulike måter å løse utfordringen på, og det viste seg raskt at rørfornyning med foring fra Olimb ble den enkleste og rimeligste måten. Graving i et bekkedar og over en riksvei var rett og slett et dårlig alternativ, og det ville dessuten blitt mye dyrere, sier Reiten.

Medarbeidere fra Olimb var i Molde i et døgn, og nå er problemet løst. Her er ingen lekkasjer, men tvert i mot ei ren elv og en ren badeplass. Nå er hele området friskmeldt, sier en fornøyd VA-driftsleder.

Klart for inspeksjon i nok en bolig i Røyken.

Prosjektleder Ingvild Tørum Halden ved kommunalteknikk i Røyken kommune og Martin Johnsrud studerer kartet over boligområdene som nå rørfornyes.

Viktig å oppgradere stikkledningene

Røyken kommune med sin 19.000 innbyggere, gir nå pålegg om utbedring av private stikkledninger i forbindelse med sin oppgradering av hovedledningene. Det viser seg at stikkledningene er i jevnt over like dårlig forfatning som hovedledningene.

Røyken kommune har de siste årene satt av 20 millioner kroner i fornying av vann- og avløpsnettet.

– Dette er på ingen måte tilstrekkelig for å dekke behovet, men vi er i hvert fall i gang, sier prosjektleder Ingvild Tørum Halden ved kommunalteknikk i Røyken kommune.

Rørfornyning Norges representant i distriktet, Ringerike Septikservice AS, har kjørt rørinnspeksjon i boligområdene Katrineåsen og Gleinåsen, og inspeksjonen ga klare indikasjoner på behov for fornying. Ledningsnettet fra 60-tallet har sett sine beste dager. Stadige lekkasjer og brudd ble en stor belastning på driftsbudsjettet, og derfor var det på høy tid med reovering. Stikkledningene består av 6" betongrør og 4" støpejern. – Vi mener det er viktig å få ryddet opp i hovedledninger og stikkledninger samtidig, og har derfor benyttet oss av muligheten til å gi pålegg om utbedring, sier Tørum Halden. Lekkasjeprosenten på stikkledningene var cirka 50 prosent, og da sier det seg selv at vi ikke kan leve med så dårlig privat ledningsnett.

God informasjon

Røyken kommune har sørget for god informasjon til beboerne i forbindelse med rørfornyingen. Samarbeid med velforeningene og lett tilgjengelig informasjon på kommunens nettsider har vært med å øke forståelsen for reoveringen.

De fleste beboerne i de aktuelle boligområdene har stor forståelse for pålegget, men noe støy har det likevel vært. Det er ikke alle som blir opp i snitt 30.000 kroner for å utbedre en ledning de sjelden har hatt problemer med, innrømmer prosjektleder Tørum Halden. Hun understreker likevel at det bare er et lite mindretall som trenger litt ekstra oppfølging. Nå ser hun at neste utfordring er utbedring av kummene i området. Det er for stor innlekking ved nedbør, og dermed unødig mye overvann som går gjennom pumpene og til renseanlegget.

NoDig metoden

De aller fleste av de 230 boenhetene i de to boligområdene har valgt å fornye sine stikkledninger med NoDig metoden. Dermed er ikke hager og gårdsplasser

berørt. Kommunen har gått ut med god informasjon om denne muligheten og har også gitt tips om aktuelle entreprenører.

Ringerike Septikservice AS har selv gått aktivt ut til kundene i forbindelse med rørinnspeksjonen, og har lagt seg på en rimelig pris på fornying med strømpeforing, sier Martin Johnsrud.

– Naboer snakker sammen og måler lengden på sine rør. Da er det viktig at vi finner fram til en snittpris som virker rettferdig på alle beboere. Enkelte boenheter har også felles stikkledning, og dermed blir det flere som deler på kostnaden. For disse har fornyingen dermed ikke blitt så veldig merkbar på lommeboka, mener han.

Johnsrud gir honnør til Røyken kommune for godt samarbeid og ryddighet i prosjektet, og han tror mange i Røyken nå forstår at de kan bevare pent opparbeidede tomter selv om stikkledningene må fornyes.

Det er godt å få nye ledninger før dritten tetter alt sammen, sier Martin Johnsrud med et smil, før han går i gang med en ny rørinnspeksjon.

Store dimensjoner og krevende arbeid i Seilduksgata i Oslo da Olimb fornyet avløpsledning fra 1880.

Fornyhet ledning fra 1880

To nybygg med felles underjordisk parkeringsanlegg er planlagt på nordsiden av Sofienbergparken i Oslo. Nå har Kristian Olimb AS etablert en innvendig strømpføring i avløpsledningen, som ligger på åtte meters dyp.

Arbeidet er utført for VAV Oslo kommune med byggeleder Jarl Tobiassen og prosjektleder Bjørn Danielsen som gode samarbeidspartnere for Kristian Olimb AS, opplyser driftssjef Bjørn Mathisen i rørfornyingsavdelingen hos Olimb.

Tildelingskriteriene for dette oppdraget var utelukkende ut fra hvilket tilbud som hadde laveste pris, og det var Kristian Olimb AS som gikk seirende ut av anbudsrunden.

Åtte meters dyp

Ledningen i Seilduksgata i Oslo ligger på 8 meter dyp. Den ble etablert på 1880 tallet i teglstein, og en ledningsfornyelse var helt nødvendig med tanke på de byggeplanene som nå skal realiseres. Uten ledningsfornyelse ville det ikke vært mulig å sikre en framtidig drift og

vedlikehold av ledningen fra terrenget. Nå er en ny ledning på plass fra kum til kum i en lengde på 76 meter, og med en diameter på 1350 mm, opplyser driftssjef Mathisen.

Krevende

-Han betegner oppdraget som krevende, blant annet på grunn av den store vannføringen, som ble målt til 65 liter i sekundet utenom nedbør. Nå er imidlertid arbeid gjennomført, med godt resultat. Det var nødvendig med døgnkontinuerlig bemanning under hele anleggsperioden, som varte i ei uke.

Oslo kommune meldte inn dette prosjektet til konkurransen om årets NoDig prosjekt i forbindelse med SSTT-konferansen i Danmark. Det sier noe om hvordan Oslo VAV verdsatte denne jobben.

Skitpratene i gang i nord

Det ble en spesiell seanse på Amfi Kanebogen ved innfartsveien til Harstad rett før sommerferien. På det store kjøpesenteret med totalt 41 butikker stilte Han Roger seg opp for å nå folket med siste nytt innen rørfornyng.

Riktignok stakk han Roger av da bildet ble tatt, men til Rehab Nytt sier Roger Iversen at det ikke er så mye som skal til for å bli sett!

-En enkel stand og en pose twist så e skitprat'n i gang, forteller Roger Iversen. Han har da heller ingen problemer med å komme i kontakt med folk, og han elsker det han selv betegner som skitprat. -Gubban stoppe opp for en prat mens kjærringa med svart belte i Visa surrer med sitt. Det var rett og slett kjempe-trivelig, og en litt annerledes hverdag for meg, sier den entusiastiske Harstad-fyren. Han fikk forresten muntlig bestilling på en 200 millimeter foring i en lengde på 26-28 meter i Tromsø. Det syns han var trivelig på et kjøpesenter i Harstad.

Også Høytrykksteknikk i Bodø

ser verdien av å sette opp en informasjonsstand. De kjørte fram en av sine inspeksjonsbiler, satte opp et bord og kom i god kontakt med folk utenfor City Nord i Bodø. City Nord er byens største senter med godt over 70 butikker, og det er tydelig at folk gjerne vil høre om rørfornyng både når det gjelder vann og avløp, men spesielt fornyng av rør innvendig i boliger og boligblokker forteller markesansvarlig Remi Valen i Høytrykksteknikk AS.

Rønnaug Weel har så lang fartstid hos Kristian Olimb at hun ble "hedret" med spesialbygget rullator.

Ei "hønemor" ble hedret

Hun har hedersbetegnelsen "hønemor" hos Kristian Olimb AS. Lørdag 21.mai feiret Rønnaug Weel sin 60 års dag, og det gikk ikke upåaktet hen.

Godt bortgjemt på Harehjellhytta til Trøsken IL i Østfold samlet Rønnaug Weel familie og venner til 60 års feiring lørdag 21.mai. Etter mørkets frambrudd fikk jubelanten uventet besøk av flere arbeidskolleger, med sin sjef gjennom mange år, Tor-Erik Olimb i spissen. Ei "hønemor" som har omsorg for alle i firmaet, og som samtidig passer på at ansatte både trives og gjør jobben sin, må selvsagt hedres. Gaven fra firmaet

må betegnes som noe original, men velment. Det vanket nemlig en rullator i Olimb-fargene. Denne kan 60-åringen nå ta i bruk på lengre turer med eget bur for burhøns.

Rønnaug Weel ble ansatt hos Kristian Olimb i 1973. Med unntak av noen år som hjemmeværende da barna var små har hun vært i firmaet sammenhengende siden 1982.

Populær bestillerhåndbok

Bestillerhåndboka i rørfornyning, som er utgitt av Rørfornyning Norge, Kristian Olimb AS og Oliner System AS er blitt en formidabel suksess.

Boka er allerede trykket i to opplag i tillegg til at den også ligger tilgjengelig for nedlasting på nettsidene til Olimb og Rørfornyning Norge. En svensk utgave er ferdig trykket, og en engelsk versjon kommer også i løpet av kort tid.

-Heftet, som er på 32 sider, er godt mottatt i markedet, både av profesjonelle utøvere og av forbrukerne. Her har vi klart å bruke betegnelser og omtale av rørfornyning som alle forstår sier markedsjef hos Olimb, Peer Christian Nordby til Rehab Nytt.

Heftet tar primært for seg rørfornyning av avløpsnett. I dag er det fornying av avløpsrør et fullgodt alternativ til rørbytte. Målsettingen med heftet er å gi bestillere av rørfornyning et bedre grunnlag for å vurdere de ulike metodene, produktene og løsningene som finnes i markedet, sier Nordby.

-Det finnes ingen snarvei eller trylle-middel som fikser alle rør. Det krever erfaring, kompetanse og et utvalg av

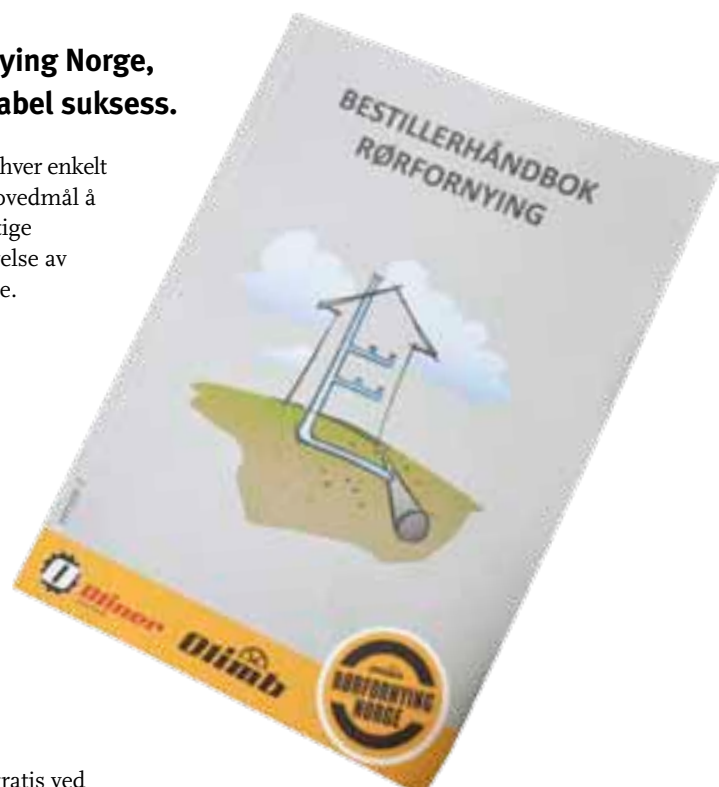
gode metoder og produkter for hver enkelt utfordring. For oss er det et hovedmål å bidra til økt kunnskap om viktige kriterier for bestilling og utførelse av rørfornyning, sier Nordby videre.

Hovedtemaer

Bestillerhåndboka tar for seg følgende hovedtemaer:

- Hva er rørfornyning?
- Tilstand og informasjon
- Vurdering av rørbytte
- Kontrakter, anbud og tilbud
- Krav til bestiller
- Produkter og metoder og i tillegg også en ordliste og nyttige linker på nettet.

Bestillerhåndboka leveres ut gratis ved henvendelse til Olimb eller Rørfornyning Norge. Raskeste og enkleste måte er å gå inn på nettsidene www.olimb-as.no og laste ned PDF-versjon av håndboka.

Bestillerhåndbok i rørfornyning er godt mottatt i markedet.

Nils-Johan Tufte er valgt til ny styreleder i Rørfornyning Norge.

Ny styreleder i Rørfornyning Norge

Daglig leder i ØPD Solutions og Nytt Rør AS, Nils-Johan Tufte, er valgt til ny styreleder i Rørfornyning Norge for det kommende året.

Tufte er leder av flere selskaper innen ØPD Group konsernet, som er et investerings- og utviklingsselskap innefor eiendom, entreprenørvirksomhet og produksjon. Nytt Rør AS, som også innbefatter Mortens Rørinspeksjon, er medlem i Rørfornyning Norge, og det er i egenskap av daglig leder i dette selskapet Nils-Johan Tufte er valgt som ny styreleder

-Jeg har sagt ja for medlemmenes skyld, og mener vi har et stort potensial i den videre utviklingen av Rørfornyning Norge. Ole Kårtveit i Vitek AS i Bergen har gjennom flere år som styreleder vært med å legge et godt grunnlag. Når Kårtveit nå ønsket avløsning ønsket medlemmene i foreningen en ung og

motivert styreleder som har bevist at han har kapasitet og innsatsvilje.

-Jeg ser kanskje på ting med litt andre briller, og jeg syns dette landsdekkende samarbeidet er spennende, sier Tufte til Rehab Nytt.

Rørfornyning Norge kan i år markere 10 års samarbeid, og er nå en forening med medlemmer som virkelig er i front innen NoDig og innvendig rørfornyning i Norge. -Nå er det viktig at vi holder trykket oppe, sier den nyvalgte styrelederen, som mener det er mulig å tenke både konsolidering og ekspansjon. Vi skal være landets ledende merkevare innen rørfornyning, slår Tufte fast.

Takker av

Avdelingsingeniør og fagansvarlig for rørfornyning vann, Freddy Friberg, har nå takket av hos Kristian Olimb AS etter 9 års ansettelse. Ledelsen i Kristian Olimb AS ønsker å takke Friberg for stor innsats og den genuine interesse han har vist for rørfornyning. Friberg begynte 1. august i ny stilling som prosjektleder i Smefa Entreprenør AS på Vestby. Ny kontaktperson for rørfornyning vann hos Olimb er Svein Rune Myhre.

Ny på privatmarkedet

Magnar Pedersen (bildet) følger opp salg i privatmarkedet hos Kristian Olimb AS. Han har tidligere arbeidet med rørinspeksjon hos samme arbeidsgiver.

NYE RØR UTEN Å GRAVE

INN

UT

Olimb

NYE RØR UTEN Å GRAVE www.olimb-as.no

Kontakt oss ved adresseendring

- om du kjenner noen andre som bør få bladet
- om du ønsker å få tilsendt flere blader for utdeling på din arbeidsplass
- om du ønsker samleperm til Rehab-nytt

På våre internettsider www.olimb-as.no finner du elektroniske utgaver av siste års blader. Kontakt oss!

Navn

Adresse

Postnummer

Sted

Antall ringpermer med innhold:

uten innhold:

Ønsket antall Rehab-Nytt:

Tlf 69 28 17 00, Fax 69 28 17 01, e-post: post@olimb-as.no
Postadresse: Olimb, 1640 Råde

Adressaten betaler
for sending i Norge

Distribueres av
Posten Norge

Kristian Olimb AS
Svarsending 4757
0093 Oslo